
РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ОХРИМЕНКО О.О. ТУРИСТИЧНИЙ СЕГМЕНТ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ*

Попри явне зростання масштабів міжнародного туризму, напевне, ніде інде як у країнах СНД не налічувалось стільки розчарованих і ошуканих турфірмами-скороспілками громадян. Довірившись нічим не підкріпленим обіцянкам, люди нерідко не тільки не отримували належного об'єму послуг, а й часом опинялись у ситуаціях, що прямо загрожували їхньому здоров'ю і навіть самому життю. Водночас спроби добитися відшкодування втрат і компенсації моральної шкоди наштовхувались на недосконалість відповідного законодавства, відсутність чітких стандартів діяльності даної галузі.

Як свідчить світовий досвід, наведення належного порядку в цьому сегменті бізнесу неможливе без грамотної організації страхування. Це на напівсвідомому рівні розуміють люди, про що свідчить, наприклад, те, що страхування медичних витрат та від нещасних випадків від'їжджаючих за кордон має один із найвищих рейтингів серед страхових продуктів в Україні. Проте кардинальне поліпшення нормативно-правового забезпечення цієї сфери діяльності неможливе без глибокого вивчення широкого спектра ризиків, пов'язаних з тим, що споживачі послуг перебувають у різних куточках світу, з міжнародним характером фінансових потоків, різноманітністю відповідних регіонів і країн, специфічними особливостями їх законодавства тощо. Саме цьому, а також дослідженню теоретичних та методологічних аспектів страхового захисту сфери туризму присвячена монографія О.О. Охріменко "Туристичний сегмент страхового ринку України: сучасні тенденції та технології розвитку".

Автор показує, що рівень розвитку страхового ринку в Україні не дає змогу повною мірою враховувати потреби потенційних страхувальників у захисті. Відсутні єдині стандарти щодо страхування подорожуючих. Не врегульовані питання надання сервісних послуг. В той же час виникнення нестандартних ситуацій у найбільших туристичних центрах та місцях масового відпочинку виступає спонукальним мотивом до мобілізації фінансових ресурсів страховими фондами. При цьому важлива роль відводиться забезпеченню економічної стабільності та безпеки як суб'єктів туристичної діяльності, так і туристів.

* Охріменко О.О. Туристичний сегмент страхового ринку України: сучасні тенденції та технології розвитку. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2008. – 502 с.

Позитивне враження справляє реалізований у монографії комплексний підхід до вирішення проблемних питань: від місця та ролі страхування у сфері туризму до конкретних пропозицій щодо удосконалення механізму страхового забезпечення. В монографії обґрунтовано конкурентні переваги туристичних послуг, які мають страховий супровід. Наведено огляд міжнародних правових актів, що регламентують питання страхового захисту у сфері туризму.

Значну увагу приділено аналізу страхових програм, які пропонують вітчизняні страхові компанії для туристів та турфірм. Виявлено вплив ризикових аспектів та вимог законодавства на кількісний та якісний склад страхових продуктів, представлених у даному сегменті.

Проведено значну роботу щодо вивчення досвіду страхування у туристичному сегменті провідними страховиками світу. Виявлено особливості у класифікаційних підходах щодо страхування ризиків туристів в Україні та за кордоном. Здійснено ідентифікацію значного спектра наявних у туризмі ризиків, та запропоновано механізми щодо управління ними, в тому числі на основі страхування.

Чільне місце у монографії займають питання, присвячені фінансовим взаємовідносинам між страховими компаніями та суб'єктами туристичної діяльності. Зокрема, розглянуто інвестиційні можливості страхових компаній та механізми залучення інвестицій у сферу туризму.

Опрацьовано підходи щодо застосування взаємного страхування у сфері туризму, яке дає можливість розширити спектр страхових послуг, мінімізувати їх вартість, а також ефективно інвестувати кошти страхових резервів у об'єкти туристичної інфраструктури.

У роботі досліджено особливості розвитку страхової культури у сфері туризму через реалізацію принципів комплексності обслуговування, інноваційного підходу до формування пакета страхових послуг, інформаційної взаємодії учасників страхових угод тощо. Значну цінність має те, що автор виявила низку проблем розвитку туристичного сегмента страхового ринку України, які потребують свого вирішення, а також розробила конструктивні пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення, підвищення рівня страхової культури.

Викладені в монографії О.О. Охріменко результати можуть стати ґрунтовною базою для розвитку туристичного сегмента страхового ринку України, вони сприятимуть активізації зусиль державних органів влади, професійних організацій, страховиків та суб'єктів туристичної діяльності, спрямованих на подолання протиріч у практичних та законодавчих аспектах.

Книга може бути корисною для фахівців сфери туризму та страхування, науковців, а також у навчальному процесі.

О.С. ПОПОВИЧ,
*доктор економічних наук,
зав. лабораторією ЦДПН
ім. Г.М. Доброва НАН України,
Заслужений діяч науки і техніки України*